

Vergaderjaar 2019–2020

29 924

Toezichtsverslagen AIVD en MIVD

Nr. 191

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 oktober 2019

Op 28 augustus 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) uitspraak gedaan in het hoger beroep dat de indiener van een inzageverzoek heeft ingesteld tegen een genomen besluit van de AIVD in 2016 (RvS zaaknummer 201709252/11). Het inzageverzoek ziet op de «Hofstadtaps»: de microfoonopnames die de AIVD in 2004 heeft gemaakt in een woning aan de Antheunisstraat in Den Haag, in het kader van het «Hofstadonderzoek.» Deze opnames hebben veel media-aandacht gekregen in relatie tot de moord op Theo van Gogh. Deze moord raakt onze samenleving diep tot op de dag van vandaag. Om deze reden vind ik het belangrijk om uw Kamer te informeren over het vervolg op de uitspraak van de Afdeling.

De Afdeling heeft zich in de uitspraak onder meer afgevraagd of zij wel alle stukken ter beoordeling heeft ontvangen. In 2015 heeft de Commissie van Toezicht betreffende de Inlichtingen en Veiligheidsdiensten (CTIVD) een onderzoek uitgevoerd naar het «Hofstadonderzoek» van de AIVD. Het rapport van het CTIVDonderzoek (CTIVD, 4 november 2015) heeft bij de Afdeling het vermoeden doen ontstaan dat de CTIVD in 2015 meer verslagen heeft ontvangen van de AIVD dan de Afdeling ter beoordeling heeft ontvangen. Helaas heb ik moeten constateren dat de indiener en de Afdeling inderdaad niet alle stukken hebben ontvangen die zij hadden moeten ontvangen op basis van het inzageverzoek. Ik wil daarbij graag benadrukken dat alle alsnog gevonden uitwerkingen in 2015 reeds aan de CTIVD waren verstrekt in het kader van haar onderzoek.

Na de uitspraak van de Afdeling heeft de AIVD nogmaals een zoekslag in het archief gedaan. In deze zoekslag heeft de AIVD meer verslagen aangetroffen dan de reeds eerder aangetroffen verslagen. Het zijn verslagen van microfoonopnames in de woning aan de Antheunisstraat. De AIVD heeft de verslagen van deze opnames in 2015 gemaakt in het kader van het hiervoor genoemde CTIVDonderzoek. De CTIVD heeft de

opnames en verslagen allemaal betrokken bij haar onderzoek voor genoemd toezichtsrapport nummer 45 (Bijlage bij Kamerstuk 29 854, nr. 31).

Het alsnog uitluisteren van alle opnames in 2015, elf jaar nadat de opnames zijn gemaakt, vergde van de AIVD een bijzondere aanpak waarbij niet de reguliere procedures konden worden gevolgd. Mede daardoor zijn de verslagen hiervan abusievelijk niet op de juiste manier opgeslagen en zijn zij niet naar boven gekomen bij de oorspronkelijke zoekslag naar aanleiding van het inzageverzoek in 2016. De betreffende verslagen zijn later alsnog gearhiveerd, onder meer vanwege de wettelijke plicht tot datareductie onder de Wiv 2017. Daardoor zijn de verslagen nu wel naar boven gekomen in de zoekslag. Het is nimmer de bedoeling geweest om deze verslagen niet te betrekken bij de afhandeling van het inzageverzoek en ik betreur deze gang van zaken. Vandaag heeft de indiener van het inzageverzoek een beschikking op bezwaar ontvangen met een nieuw, aangevuld inzagedossier. Ik heb de Raad van State en de CTIVD over bovenstaande geïnformeerd.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren